

i)2007/01 Tarihli Düzenleme

2007 Ocak ayında parasal sektör tanımı Merkez Bankası ve Mevduat Bankalarına ilave olarak Kalkınma ve Yatırım Bankaları, Katılım Bankaları ve B Tipi Likit Fonları (Para Piyasası Fonları) kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Ayrıca uluslararası standartlara uyum kapsamında para arzı kalemlerinin kapsam ve sunumunda da düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda 2005 Aralık ayından itibaren aşağıda özetlenen değişiklikler para arzı tablosuna yansıtılmıştır.

- Ø Katılım Bankaları ve Kalkınma ve Yatırım Bankalarının parasal yükümlülükleri para arzına ilave edilmiştir.
- Ø B-tipi likit yatırım fonları para arzına dahil edilmiştir.
- Ø M2Y içerisinde yer alan yabancı para cinsinden parasal yükümlükler vade gruplarına göre M1 ve M2 para arzı tanımları içerisinde gösterilmiştir.
- Ø Tüm para arzı kalemleri, bankalararası işlemler hariç olacak şekilde hazırlanmıştır. Bu kapsamda, repo işlemleri yoluyla sağlanan fon tutarından B Tipi Likit Fonlar ile yapılan repolar çıkartılmıştır.
- Ø Mevcut sunumda, Resmi Mevduatlar (Vadeli/Vadesiz) ve Diğer TCMB Mevduatı içerisinde yer alan merkezi yönetime ait mevduatlar M3 para arzı tanımından çıkarılıp, karşılık kalemleri içerisindeki merkezi yönetim mevduatı. kalemine dahil edilmiştir. Merkezi yönetim dışında kalan ve mevcut sunumda M3 içerisinde yer alan diğer genel yönetim mevduatları (yerel yönetimler ve sosyal güvenlik kurumları) ise vade gruplarına göre M1 ve M2 içerisinde gösterilmeye başlanmıştır.
- Ø Bu kapsamda bugüne kadar yayınlanmakta olan M2Y, M2YR, M3, M3Y, M3YR tanımları kaldırılmış olup, 2005 Aralık ayından itibaren aşağıdaki yeni tanımlar oluşturulmuştur:

M1= Dolaşımdaki Para + Vadesiz Mevduat (YTL,YP)

M2= M1 + Vadeli Mevduat (YTL,YP)

M3= M2 + Repo + Para Piyasası Fonları

ii)2011/05 Tarihli Düzenleme

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun bankaların yurtiçinde Türk Lirası menkul kıymet ihracına izin vermesi ile söz konusu menkul değerlerin ihracında gözlenen artış ve uluslararası uygulamalara yakınsama amacıyla, Aralık 2010 tarihli veriden başlamak üzere M3 para arzı tanımına;

Ø Bankalarca yurtiçinde Türk Lirası üzerinden ihraç edilen ve orijinal vadeleri 2 yıla kadar olan tahvil ve bonolar eklenmiş,

Ø Bu ihraçlardan, yurtiçi bankaların portföyünde tutulanlar ile yurtdışı yerleşiklerin mülkiyetindekiler düşülmüştür.

Böylelikle, M3 para arzı aşağıdaki şekilde yeniden tanımlanmıştır:

$M3 = M2 + Repo + Para Piyasası Fonları + İhraç Edilen Menkul Kıymetler$